

Cultuur in Noord

Aanbevelingen van de Cultuurtafel Noord

Noord leeft, ontwikkelt en bruist. En bovenal: er klopt een cultureel hart in ons stadsdeel. En dat willen we graag zo houden!

De Cultuurtafel Noord heeft bijna 60 leden. Wij zijn: culturele makers, instellingen, initiatieven, organisatoren, producenten, aanjagers en culturele anders-doeners. En we zijn allemaal verschillend. Soms stevig geworteld in de wijken van dit stadsdeel, soms net geland als nieuwkomer. We hebben veel ervaring of komen net kijken. Onze initiatieven worden gedragen door vrijwilligers, bouwen op vaste professionals, of beide. We werken in opdracht of scharrelen ons kostje bij elkaar. Sommige instellingen kunnen rekenen op subsidies, een positie in het kunstplan. We zijn er voor het publiek, voor de makers, voor de buurt of voor de stad. We hebben onze eigen problemen, maar we delen tevens onze belangen. Wat ons in ieder geval bindt is dat we houden van dit stadsdeel, haar eigen(zinnig)heid en haar culturele hart.

Daarin staan we niet alleen. We hebben met aandacht gelezen wat Red Amsterdam Noord schrijft over wat nodig is voor cultuur in Noord. En we herkennen veel van de geformuleerde punten. Net als in andere domeinen dreigt ook in de cultuur de verdringing van dat wat in jaren zorgvuldig is opgebouwd door top down beleid onder het mom van vernieuwing. Wij pleiten voor het stimuleren van cultureel tweerichtingsverkeer tussen traditie en vernieuwing; lokale verankering én prikkels van buiten; cultuur van de straat, van de marge én van de instituten. Uiteraard zijn we door de brede en diverse samenstelling van de Cultuurtafel het niet over alles met elkaar eens.

Daarom vroegen we onze leden wat er volgens hen nodig is om het huidige culturele aanbod te versterken tot een blijvend, florissant, cultureel en sociaal betrokken ecosysteem.

We vroegen oud-Cultuurtafelid en Noordcultuur-kenner Michiel de Rooij om in beeld te brengen waar behoefte aan is, en waar de grootste noden liggen. Hij sprak met meer dan 20 partijen en legde de conclusies voor aan de leden. Wat opviel is de grote overlap aan aandachtspunten. We hebben ze samengebracht in acht aanbevelingen voor de bestuurders van het stadsdeel, voor de wethouders en voor de ontwikkelaars die de transformaties aanjagen.

Aanbevelingen

Over het algemeen: behandel culturele ontwikkeling en ondersteuning, huisvesting van cultuur en haar rol in stads- en gebiedsontwikkeling niet alleen als aangelegenheden en vraagstukken vanuit cultuur. Bekijk het als een breder maatschappelijk vraagstuk, waarvoor integraal gekozen wordt en waarop integraal beleid moet worden gemaakt.

Velen van ons huren van de gemeente. Soms loopt dat via de afdeling cultuur, dan weer via vastgoed, soms op voorspraak van de afdeling gebiedsontwikkeling, of het stadsdeel, of een aangesloten partij die in opdracht voor de gemeente werkt. Daardoor ontstaat onduidelijkheid en ongelijkheid tussen partijen. Cultuur en culturele huisvesting zijn een integraal onderdeel van een leefbare stad en de ontwikkelingen in dit stadsdeel. Wij denken dat het beter kan – en beter moet – wanneer we het culturele hart van Noord blijvend willen laten kloppen. We missen een goede coördinatie van de gemeente, of beter gezegd: binnen de gemeente.

1. Spelverdeler huisvesting

Stel een centrale spelverdeler aan voor huisvestingsvraagstukken: iemand die de problematiek doorziet en oplossingen vindt, streeft naar een gelijk speelveld en waar nodig accenten aanbrengt in afstemming met de sector.

2. Samenwerking in programma's en huisvesting

Stimuleer programmatische samenwerking en samenwerking op het gebied van gezamenlijke huisvesting tussen zowel culturele instellingen onderling als met sociaal maatschappelijke organisaties. Het huidige beleid, op alle niveaus, stimuleert nu juist meer diversiteit in aanbod – een goede zaak vinden we. Maar het gaat ook vaak ten koste van het versterken van wat er al is.

3. Behoud vrijplaatsen

Behoud bestaande vrijplaatsen (rafelranden) in de ontwikkeling van het stadsdeel. Creëer blijvende ruimte voor nieuwe initiatieven van met name jongeren (tegencultuur) en publieke digitale platforms.

4. Blijvende aandacht voor kleinschalige voorzieningen

Laat het inrichten van kleinschalige culturele voorzieningen (met o.a. ook activiteiten voor kinderen, volwassenen en kindereducatie) in Amsterdam Noord (Oost en West) geen incidenten zijn. Verbindt ze aan bestaande partijen en versterk ze met ruimte voor aanvullende maatschappelijke functies. Denk hierbij aan OBA-filiaal en GGZ-taken. Voeg oefenruimtes toe en/of richt een wijkwerkplaats voor kunstenaars en andere bewoners in. Zorg niet alleen voor ruimte, maar ook voor voldoende technische installaties (licht/geluid) voor het uitoefenen van de taken.

5. Versterk het bestaande karakter van Noord

Kies voor het versterken van het bestaande karakter van Noord, zowel in de historische context als in de huidige culturele context, als maakplek en ontwikkelplek (R&D plek). Laat dit de leidraad vormen voor de culturele eigenheid van dit stadsdeel; in plaats van alles mogelijk te maken. Stel deze leidraad centraal in het beleid rond programmering, huisvesting en ondersteuning.

6. Samen bouwen in Aanpak Noord

Betrek alle culturele stakeholders bij de ontwikkelingen in Noord en met name bij Aanpak Noord. Wij willen samen bouwen. Wij willen belangrijke vertegenwoordigers van cultureel Noord bij de totstandkoming van beleid een formele plek in het proces en bij de doorontwikkeling van het plan Aanpak Noord. Die vertegenwoordiging kunnen we zelf organiseren – als Cultuurtafel Noord. Deze aanbeveling zien we dan ook als ook een belangrijke aanbeveling aan ons zelf: wij zorgen voor een eigen vertegenwoordiging van culturele stakeholder in Noord.

7. Medezeggenschap voor aanjagers

Geef ons een formeel aandeel in het eigenaarschap van transformaties. We worden vaak gevraagd om input te geven of om initiatieven te ontwikkelen ten behoeve van de transitie in buurten en wijken. Dat doen we graag en met overtuiging. Maar geef ons dan ook medezeggenschap en (financiële) positie als aanjagers van deze transities. Daarmee borg je tevens onze continuïteit.

8. Ontwikkel brede visie Buikslotermeerplein als cultuurplein

En tot slot: we juichen de aandacht voor cultuur in de ontwikkeling van het Buikslotermeerplein van harte toe! Maar vergeet niet de culturele initiatieven die er al jaren actief zijn en een netwerk in de buurten van Noord hebben. De focus lijkt nu vooral te liggen bij de nieuwe spelers. We verwelkomen uiteraard nieuwe culturele aanwas in het stadsdeel met open armen. Tegelijk vinden we dat een breed gedragen visie ontbreekt. Onbekend zijn de gevolgen voor bestaande partijen en het stadsbrede bestel. Hoe dragen de nieuwe initiatieven bij aan een duurzaam cultureel ecosysteem? Er zijn nu nog teveel onduidelijkheden om ons als bestaande cultuurmakers in Noord achter deze ontwikkelingen te scharen. Dat kan veranderen door bovenstaande aanbevelingen voor cultuur in Noord veel meer dan nu serieus toe te passen in dit proces. Alleen dan kan er een cultuurplein komen van Noord, door Noord, voor Noord én de hele stad.